

Sygn. akt II KO 28/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem A.O. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt PR 1 Ds. (...), o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2021 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w W.,
zawartego w postanowieniu z dnia 16 marca 2021 r., sygn. II Kp (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w W. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie występują realnie okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania przez Sąd właściwy miejscowo. Sąd podkreślił, że postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczy przestępstwa, które miało być popełnione w budynku tego Sądu i – jak wynika z zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa - przez Sędziego tego Sądu, który pełni w nim funkcję Przewodniczącego Wydziału, w którym miałyby być rozpoznawane zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. W ocenie wnioskującego Sądu,

celem uniknięcia zarzutów o brak obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznaniu tego zażalenia, zasadne jest by sprawa ta nie była rozpoznawana przez Sąd Rejonowy w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

W sprawach dotyczących zażaleń na postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w związku z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstw przez sędziów czy prokuratorów, niekiedy Sąd Najwyższy uznawał za zasadne uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 12 sierpnia 2019 r., IV KO 82/19; 2 stycznia 2020 r. IV KO 163/19; 3 stycznia 2020 r., I KO 152/19). Zauważyć należy, że w podobnym układzie procesowym zapadały też orzeczenia odmienne, bowiem zawsze rozstrzygnięcie o przekazaniu właściwości determinują konkretne okoliczności sprawy (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2019 r., wydane w sprawach: IV KO 149/19 oraz IV KO 150/19).

W tej konkretnej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zmianę właściwości miejscowej Sądu. Odmowa uwzględnienia wniosku oznaczałaby, że sprawę będzie rozpoznawał Sąd, którego Sędzia został wskazany w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa jako sprawca czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. Co więcej, Sędzia ten jest Przewodniczącym Wydziału Karnego, w którym są rozpoznawane zażalenia na postanowienia wydawane w postępowaniu przygotowawczym, w tym sprawa tego konkretnego zażalenia, której dotyczy wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego

mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

Taką sytuacją byłoby rozpoznanie zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w Sądzie Rejonowym w W., kiedy w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa został wskazany Sędzia orzekający w tym Sądzie i dodatkowo pełniący w nim funkcję Przewodniczącego Wydziału, w którym rozpoznawane są sprawy zażaleń na postanowienia wydawane w postępowaniu przygotowawczym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.